

VẾT TÍM

- Nguyễn Quang Phúc -

Năm con trai tôi học lớp ba, một lần tôi vừa đi làm về, vợ tôi bảo: nhà trường có giấy gọi anh và em đây. Tôi đọc tờ giấy ký tên bà hiệu trưởng Kluge, bụng thăm nghĩ, chắc thằng bé gây ra chuyện gì đây. Tôi cất tiếng gọi con. Thằng bé thập thò sau cửa. Nó còn sợ hay giận tôi, vì hôm qua bị tôi đánh hai roi tội trốn nhà đi chơi. Vợ tôi bảo, em hỏi nó rồi, nó không biết chuyện gì đâu.

Chúng tôi đến gặp bà hiệu trưởng trong tâm trạng thấp thỏm, không biết có chuyện gì. Sau một phút ngồi yên vị, bà hiệu trưởng hướng về phía tôi nói:

- Tôi là hiệu trưởng và dạy môn thể dục. Trong giờ tập bơi hôm qua tôi thấy hai vết tím ở chân con ngài, tôi muốn biết tại sao.

Vợ chồng tôi ngó người, quay sang nhìn nhau. Tôi không hề nghĩ nhà trường lại gọi chúng tôi lên vì chuyện ấy. Chúng tôi ngày bé đứa nào chẳng vài lần bị ăn roi, nhưng có sao đâu. Tôi nhớ có lần trốn nhà ra bờ sông chơi, nước sông lên cao, chảy xiết, thầy tôi tìm thấy lấy roi đánh cho một trận đau quắn đít. Tôi đi học bị cô giáo lấy thước đánh vào tay vì tội vẽ bẩn lên bàn. Ngày học cấp ba trường tôi có một thầy giáo dạy giỏi, thầy rất nghiêm khắc, đứa nào nói chuyện riêng là ông ném luôn viên phấn, cái giẻ lau, hay bất cứ thứ gì ông có trên tay. Thế mà gia đình nào cũng muốn con mình được học ông ấy.

Ký ức chỉ thoáng trong đầu, chứ tôi đâu dám nói chuyện ấy ở quê tôi là bình thường. Tôi nói với bà hiệu trưởng rằng tôi bị Stress, tôi lo sợ vì không biết con tôi đi đâu, rằng con tôi không biết nghe lời...

- Ngài đã đánh con ngài bằng cán chổi? Tôi hiểu thế có đúng không?

Bà hiệu trưởng cắt ngang lời tôi. Tôi giải thích chỉ là cái chổi quét bụi bé tý thôi. Nghe xong, bà bảo: Tôi không rõ ở nước ngài thế nào. Các ngài đang sống ở Đức, điều ấy không cho phép. Thân thể con người là bất khả xâm phạm. Bất kể người đó là ai, mắc lỗi lầm gì. Với trẻ em pháp luật quy định rất rõ. Nếu ngài đánh con ngài một lần nữa chúng tôi có quyền báo về nơi bảo vệ trẻ em, các ngài sẽ mất quyền nuôi con.

Tôi im lặng. Hình như tôi đã sai khi dạy con bằng tất cả những gì tôi được thừa hưởng từ quê nhà. Ngày tôi còn bé, những đứa chơi với tôi, bố mẹ chúng đều có chiếc roi tre giắt trên mái nhà. Chiếc roi là một phần trong cách dạy con của các ông bố bà mẹ. Những cái đánh đau quắn đít hay tiếng roi đen đét hù dọa, cùng tiếng la mắng đã in dấu tuổi thơ chúng tôi.

Cái roi ở nhà, cái thước ở trường, lời quát mắng ở nhà, tiếng loa điểm tên bêu dương ở trường, tất cả diễn ra hết sức tự nhiên. Gia đình coi việc ấy là bình thường, nhà trường thấy việc ấy là cần thiết, đứa trẻ lớn lên sẽ mang thái độ sống ấy ứng xử vào đời. Từ bạo lực tinh thần đến bạo lực thể xác chỉ cách nhau một sợi tóc.

Lời bà hiệu trưởng chân tình:

- Tôi nghĩ rằng ngài rất vui khi thấy lại con ngài. Vết tím không chỉ làm đau ở chân, nó còn làm con ngài đau ở đây này, bà đặt tay lên ngực.

Câu nói đó như một thứ ánh sáng xóa tan sương mù. Ừ nhỉ, rõ ràng khi nghe tiếng chuông gọi cửa tôi đã lao ra chụp lấy ống nghe. Cả người tôi nhẹ bẫng như trút đi một gánh nặng. Con tôi đã về, đây là điều quan trọng nhất, chỉ mấy phút trước tôi hằng mong mỏi đó sao. Điều con tôi cần là sự giải thích đúng sai, cái roi không thể làm điều đó mà chỉ khiến nó khiếp sợ.

Tôi đã sống ba mươi năm ở Đức, tôi chưa một lần thấy người Đức đánh con, hay học sinh Đức đánh chửi nhau. Xã hội Đức yên bình, người Đức thân thiện. Phải chăng thành quả ấy có từ một nền giáo dục kết hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường, dựa trên nền tảng luật pháp nghiêm minh.

Sau này, cứ mỗi lần bực tức với con điều gì, tôi đều nhớ đến hình ảnh bà hiệu trưởng Kluge với bàn tay đặt nơi trái tim.

Tôi không còn dùng roi để dạy con tôi nữa.

Chemnitz 25-5-2017